

dejal: »Predvsem moramo upoštevati osebno svobodo. Borili smo se v vojni za potrditev pravic človeka v svobodo.

Istotako je Noel Baker odklonil kot neutemeljene pritombe poljskega odposlanstva po katerih delo ustanove UNRRA na Poljskem ni odgovarjalo pričakovanjem poljske vlade.

IZDAJA

London, 25. marca

Jugoslovanski preventivni preizkus za prihodnje leto predvideva za vojno ministrstvo nakazilo 10 milijard in pol dinarjev, kar je skoraj tretjina glavnih predvidenih izdatkov. Finančni minister je dejal v parlamentu, da je ta vsota potrebna za izboljšanje partizan-
skih odredov in narodne milice.

TRETJI DAN GASPARINIJE RAZPRAVE

Sodišče na ogledu v škedenjski šoli

Poziv anonimnemu piscu v časnikih in radiu

Nadaljevanje zasliševanja obrambnih prič

TRST, 25. marca. — Tretji dan razprave, ki teče pred višjim sodiščem Zavezniške vojske uprave v Trstu proti ravnatelju lista «Il Lavoratore» Leopoldu Gaspariniju, so končali z dvema sklepnima: 1) določili so obliko predsedstva, ene priče, policistov in drugih v škedenjski šoli, da bi poiskali doleteli položaj, s katerega mora biti zasliševanje, naj bi policist streljal z revolverjem in 2) da bi tržanski tisk in radio pozval pisa anonimnega pisma, da se v korist pravice javi kot priča.

Gospod Gasparini je obtožen, da je prekršil dva člena ukazov Zavezniške vojske uprave, in sicer, da je odgovoren za objavo nekoga članka z namenom, da vzemirji prebivalstvo in drugie, da je povzročil kaznivno dejanje proti redu v zasedenem področju. Omenjeni članek je zatrdel, da so zabeli člani civilne policije Julijske krajine, ko so stopili v šolsko sobo v škedenjski streljali, medtem ko so ušedli skušali pobegniti skozi okna. «Policija — je zatrdel razen tega članek — je brutalno ravnala z materami, ki so poslele v dogodke».

Predsednik sodišča je major angleške vojske F. H. Bayliss; tožilce je poročnik ameriške vojske Marshall A. Miller. Gospoda Gasparinija branijo odvetniki Franc Tončič, Ernesto Braun, Camillo Foresto, Bruno Piazza in Angel Kukanja.

Nadaljevanje petkove razprave

Naslednja priča Amalia Schreiner je dejala, da je bila v šoli, kjer je imela svoje otroke. V sobi je videla policista z brzo-strelko pripravljenega za strel. «Takrat sem zbežala, ker je bilo enemu izmed otrok slabo in sem zavpila, zakaj ne pride na pomoč. Nato je prišel neki policist, ki jo je udaril po rami in jo odrinil. Nato je odšla po stopnicah s bolnim otrokom.

Predsednik: «Ste silili streljati?»

«Da, ko sem šla po stopnicah, sem silila streljati. «Kako je ravnala policija z ljudmi? na apodoben način ali ne?»

«Obnašala se je grodo. Na tej točki je citirala obramba prevod, ki ga je podal tolmach o besedi grodo, ki ga je uporabila Schreiner, ki je pričala v svojo korist in ki pomeni «grodo». Da bi bolj izrazila svoje mnenje, je Schreiner dejala: «Policisti so bili razdraženi in so kričali».

Predsednik: «V mojih zapisnikih v beležnici ima beseda «grodo» štiri pomena. Predsedal sem jo od desne na levo. Imam precej dolgo sliko o ravnanju policije tistega dne, kakor so pač izpovedale priče. (Obrnil se je k pričam): «Ali so bili otroci in učiteljica vsi v razredu, ko ste vstopili?»

«Bila je velika zmešnjava in v šolski sobi so bili štiri otroci. Ali so jokali?»

«Ne vem, ker takoj ko sem videla otroka, nisem mogla videti nobenega drugega, kot na to, da sem z njimi zbežala».

Sobotna razprava

Ob pričetku zasedanja je omenil odvetnik Tončič revolver in anonimno pismo, ki so jo izročili v petek predsedniku. Izjavil je, da so uredniki predsednikov predlog: list «Il Lavoratore» je objavil pismo pisma, naj pride na sodišče v korist pravice.

Razprava v Nürnbergu

MIROVNA POSREDOVANJA

Zanimive izpovedi švedskega Industrija

Nürnberg, 25. marca.

Pri nadaljevanju razprave proti vojnim zločinom v Nürnbergu so predvčeršnjim končali zasliševanje Göringa. Kot priča, ki jo je navedla Göringova obramba, so začeli zasliševati švedskega Industrija Birgerja Dahlerusa. Priča je govorila angleško; pojasnila je, da je bila v šoli, kjer je imela svoje otroke, da je kot zasebni švedski državljani avgusta 1939 posredovala med Anglijo in Nemčijo z namenom, da bi obranili ml. Dahlerusa, ki je izjavil, da je takrat v nekem razgovoru dejal Göringu, da je angleškemu narodu dovolj in da ne bo več prenašal nadaljnjih napadov; priporočil je, da Velika Britanija ni nikdar imela enakih namenov in da bi nemška zasedba Odanskega pomenila vojno s Poljsko in Veliko Britanijo. Obviseli so torej obtožbeni Göringa, da je na osnovi razgovorov z dobro poučenimi angleškimi kralji, med katerimi je dejal, da je bil spoznal, da britanski narod popolnoma odobrava zadržanje vlade.

Po kratki prireditvi razprave, k. je nastala zaradi polkobe na oddajnikih, je priča nadaljevala s svojimi izjavami in pojasnila, leta 1939 so na švedsko pobudo hoteli vzpostaviti stike za pripravo zastopnikov angleških in nemških zastopnikov. Julija, ko so prejeli Hitlerjevo odobritev, je imela švedska vlada za primerno, da ne posreduje neposredno, temveč preko posrednika Dahlerusa. Dne 7. avgusta 1939 so se angleški in nemški zastopniki s Dahlerusom sestali v Schleswig-Holsteinu na stoji, na kateri je bil prisoten tudi Göring. Dahlerus je pojasnil Göringu, da želi Velika Britanija mir, toda ne miru za vsako ceno. Angleški zastopniki so ob vrnitvi v London poslali poročilo zunanjemu ministru. Na sestanku so sklenili, da bi bila potrebna konferenca, katere naj bi se udeležili tudi italijanski in francoski zastopniki; Hitler je v glavnem pristanal na zamisel takšne konference, toda 23. avgusta je Göring Dahlerusa nepriljubeno poklical v Berlin in mu sporočil, da je postajal položaj skrajno kritičen. Med Nemčijo in Poljsko niso dosegli sporazuma.

Göring je sporočil Dahlerusu, da se nemška vlada za doseglo sporazuma s Veliko Britanijo in ga prosi, naj odpotuje v London, da obvesti o tej želji angleško vlado. Priča je odgovorila v britansko prestonico, kjer se je sestala s Halifaxom. Ob vrnitvi je Dahlerus zvedel od Göringa, da je le malo upanja, da bi mirno rešili perca vprašanja.

Dahlerus je podrobno pojasnil poskušne, ki jih je storil za doseglo mirne rešitve mednarodnih naspro-

bit policistov v šolski sobi pri razganjanju pendreke. Ko so ljudi razgnali in ko je zapustila razred, je silila strel. Sodiščni pisar je spomnil, da je pred sodiščem policista Pizzina, ki je nastopal proti njegovi brutalnosti. V odgovor tožilcu, je priča dejala, da je razobila zastavo v prvem nadstropju šole po italijanskim učilnicah. Predsednik: «Od kod je prihajal pok strela?»

«Iz razreda v drugem nadstropju».

Po odmoru, ki je bil namenjen kosilu, je naglasil predsednik bra-nilem, da se morajo tako oni, kot on sam poslužiti AISA in tržarske radijske postaje, za objavo poziva avtorju anonimnega pisma, da naj pride v korist pravice pred sodišče.

Ta poziv bi mogla radijska postaja objaviti večkrat v italijanskem in slovenskem jeziku. Odvetnik se je sporel in so zahvalili predsednikovim ponudbi.

Prva priča popoldne je bila gospa Emilia Prosenova, ki je dejala, da je bila 8. marca v šoli «enereča», kakor je bila «enereča» 9. marca in vse razred zastav. 9. marca je bila v razred v drugem nadstropju. Zastavo so ležale po tleh. V drugem nadstropju je bila policista, naj ji da zastavo, kar ji je odklonil. Znova ga je prosila, kakor ji je odgovoril: «Kako ne odideš, streljaj!» in je nameril brzo-strelko proti njej.

Pozneje se je policist zmedel, ko se v sobo vstopile še druge osebe. Pobrala je s tal sedem zastav. Potem je silila streljati.

Ko so ji pokazali sliko šolske sobe, je gospa Prosenova označila, kje

del, kakor je nekdo oseba prišla po- lišča za roko in mu izšla orožje. Nato je silil strel, nekoliko pozne- je pa je policist prišel po stopni- ceh s krvavim obrazom in kričal: «Pomoč, mama, mama.» Policisti so odšli.

Morabito je spoznal Pizzinija v dvorani kot policista, ki je imel revolver.

Tožilce: «Koliko ste bili oddalje- ni od moča, ki je imel revolver?»

«Nekaj metrov: dva ali tri».

Morabito pa je dejal, da je potem videl istega policista brez revolver- ja in z kravčevsko glavo, a da ne more povedati, kdo je vzel revol- ver. Revolver je bil temne barve. Ni mogel spoznati vrste orožja.

Pokazali so fotografije in Mora- bita so strogo izpraševali o polo- žaju policista v šolski sobi, ko je padel strel. Med izpraševanjem so stari, ki so se zgodile, globoko pri- zdale ljudstvo. Predsednik: «Je večkrat sam rekel, da želim dati branilec vso močest; toda to, kar so Nemci storili tej gospe ali njeni družini, nima nobene važnosti v tej razpravi».

Ko je nadaljeval zasliševanje po- licistov, ki so jih poslušali v škeden- si, je predsednik naglasil, da ni nih- če izmed policistov, razen dveh ali treh streljati v fatalistični republi- kanski organizaciji ali delat za Nemce. Dva sta bila priložnosti sta- vili na Organizaciji Todta, eden pa je moral služiti v tržarski protile- talski zaščiti. Branilec ni siljal, da bi kakšen policist izjavil, da je bil po 8. septembra 1943 v SS oddel- ku ali kakšnih podobnih organi- zacijah. Branilec se je moral ome- jiti z izjavami teh desetih policis- tov.

Odvetnik Tončič je ponovil, da mora priče vprašati o njihovi pre- telosti, da lahko sodi o verodostoj- nosti.

Predsednik je vprašal odvetnika Tončiča, da stavi prikladi leta vpra- šanja, kot jih je postavil policistom: «Ali ste bili v skvadriranih for- macijah, v SS oddelkih ali Gesta- po?»

«Da bi to branilec zahteval, da se pred sodišče preprčita, da no- bena izmed razbremenilnih prič ni bila nikoli, četnik ali skvadrirani».

Ob približno 17. uri se je Loren- zo Morabito vsedel na klopi za pri- če ter je začel pripovedovati, da je videl uniformiranega policista v šolski sobi v drugem nadstropju z revolverjem v roki. Okoli njega so bili močje in žene. Policist je de- jal: «Pojdite, ali pa bom streljal».

Morabito je siljal udariti petelina in revolver je odpovedal. Nato je vi-

Lorenzo Morabito je videl...

Naslednja priča Marija Senova je pripovedovala, kako je skušala vstopiti v šolsko sobo v drugem nadstropju, toda to ji je preprečil neki policist, ki jo je vprašal, za- kaj želi vstopiti. Odgovorila je, da ne želi nič drugega kot samo to, da ne odstranijo zastav. Dejala je: «Zastave so znamenja, za katera smo se borili ter jih hočemo po- kazati zavezniški komisiji.» Policist ji je vrnil šolske sobe je videla otro- ka, ki so tekli proti oknom ter vpli: «mama, mama».

Ko je odvetnik Tončič vprašal pričo o trpljenju, ki so ga ji pri- zadeli SS oddelki, ker je skrivala partizane, je predsednik posegel vmes ter priporočil, da je etipije. Tve gose samo ena izmed stotin tisoč žalostnih zgodb te vojne.

Odvetnik Tončič je odgovoril, da so stvari, ki so se zgodile, globoko pri- zdale ljudstvo. Predsednik: «Je večkrat sam rekel, da želim dati branilec vso močest; toda to, kar so Nemci storili tej gospe ali njeni družini, nima nobene važnosti v tej razpravi».

Ko je nadaljeval zasliševanje po- licistov, ki so jih poslušali v škeden- si, je predsednik naglasil, da ni nih- če izmed policistov, razen dveh ali treh streljati v fatalistični republi- kanski organizaciji ali delat za Nemce. Dva sta bila priložnosti sta- vili na Organizaciji Todta, eden pa je moral služiti v tržarski protile- talski zaščiti. Branilec ni siljal, da bi kakšen policist izjavil, da je bil po 8. septembra 1943 v SS oddel- ku ali kakšnih podobnih organi- zacijah. Branilec se je moral ome- jiti z izjavami teh desetih policis- tov.

Odvetnik Tončič je ponovil, da mora priče vprašati o njihovi pre- telosti, da lahko sodi o verodostoj- nosti.

Predsednik je vprašal odvetnika Tončiča, da stavi prikladi leta vpra- šanja, kot jih je postavil policistom: «Ali ste bili v skvadriranih for- macijah, v SS oddelkih ali Gesta- po?»

«Da bi to branilec zahteval, da se pred sodišče preprčita, da no- bena izmed razbremenilnih prič ni bila nikoli, četnik ali skvadrirani».

Ob približno 17. uri se je Loren- zo Morabito vsedel na klopi za pri- če ter je začel pripovedovati, da je videl uniformiranega policista v šolski sobi v drugem nadstropju z revolverjem v roki. Okoli njega so bili močje in žene. Policist je de- jal: «Pojdite, ali pa bom streljal».

Morabito je siljal udariti petelina in revolver je odpovedal. Nato je vi-

del, kakor je nekdo oseba prišla po- lišča za roko in mu izšla orožje. Nato je silil strel, nekoliko pozne- je pa je policist prišel po stopni- ceh s krvavim obrazom in kričal: «Pomoč, mama, mama.» Policisti so odšli.

Morabito je spoznal Pizzinija v dvorani kot policista, ki je imel revolver.

Tožilce: «Koliko ste bili oddalje- ni od moča, ki je imel revolver?»

«Nekaj metrov: dva ali tri».

Morabito pa je dejal, da je potem videl istega policista brez revolver- ja in z kravčevsko glavo, a da ne more povedati, kdo je vzel revol- ver. Revolver je bil temne barve. Ni mogel spoznati vrste orožja.

Pokazali so fotografije in Mora- bita so strogo izpraševali o polo- žaju policista v šolski sobi, ko je padel strel. Med izpraševanjem so stari, ki so se zgodile, globoko pri- zdale ljudstvo. Predsednik: «Je večkrat sam rekel, da želim dati branilec vso močest; toda to, kar so Nemci storili tej gospe ali njeni družini, nima nobene važnosti v tej razpravi».

Ko je nadaljeval zasliševanje po- licistov, ki so jih poslušali v škeden- si, je predsednik naglasil, da ni nih- če izmed policistov, razen dveh ali treh streljati v fatalistični republi- kanski organizaciji ali delat za Nemce. Dva sta bila priložnosti sta- vili na Organizaciji Todta, eden pa je moral služiti v tržarski protile- talski zaščiti. Branilec ni siljal, da bi kakšen policist izjavil, da je bil po 8. septembra 1943 v SS oddel- ku ali kakšnih podobnih organi- zacijah. Branilec se je moral ome- jiti z izjavami teh desetih policis- tov.

Odvetnik Tončič je ponovil, da mora priče vprašati o njihovi pre- telosti, da lahko sodi o verodostoj- nosti.

Predsednik je vprašal odvetnika Tončiča, da stavi prikladi leta vpra- šanja, kot jih je postavil policistom: «Ali ste bili v skvadriranih for- macijah, v SS oddelkih ali Gesta- po?»

«Da bi to branilec zahteval, da se pred sodišče preprčita, da no- bena izmed razbremenilnih prič ni bila nikoli, četnik ali skvadrirani».

Ob približno 17. uri se je Loren- zo Morabito vsedel na klopi za pri- če ter je začel pripovedovati, da je videl uniformiranega policista v šolski sobi v drugem nadstropju z revolverjem v roki. Okoli njega so bili močje in žene. Policist je de- jal: «Pojdite, ali pa bom streljal».

Morabito je siljal udariti petelina in revolver je odpovedal. Nato je vi-

del, kakor je nekdo oseba prišla po- lišča za roko in mu izšla orožje. Nato je silil strel, nekoliko pozne- je pa je policist prišel po stopni- ceh s krvavim obrazom in kričal: «Pomoč, mama, mama.» Policisti so odšli.

Morabito je spoznal Pizzinija v dvorani kot policista, ki je imel revolver.

Tožilce: «Koliko ste bili oddalje- ni od moča, ki je imel revolver?»

«Nekaj metrov: dva ali tri».

Morabito pa je dejal, da je potem videl istega policista brez revolver- ja in z kravčevsko glavo, a da ne more povedati, kdo je vzel revol- ver. Revolver je bil temne barve. Ni mogel spoznati vrste orožja.

Pokazali so fotografije in Mora- bita so strogo izpraševali o polo- žaju policista v šolski sobi, ko je padel strel. Med izpraševanjem so stari, ki so se zgodile, globoko pri- zdale ljudstvo. Predsednik: «Je večkrat sam rekel, da želim dati branilec vso močest; toda to, kar so Nemci storili tej gospe ali njeni družini, nima nobene važnosti v tej razpravi».

Ko je nadaljeval zasliševanje po- licistov, ki so jih poslušali v škeden- si, je predsednik naglasil, da ni nih- če izmed policistov, razen dveh ali treh streljati v fatalistični republi- kanski organizaciji ali delat za Nemce. Dva sta bila priložnosti sta- vili na Organizaciji Todta, eden pa je moral služiti v tržarski protile- talski zaščiti. Branilec ni siljal, da bi kakšen policist izjavil, da je bil po 8. septembra 1943 v SS oddel- ku ali kakšnih podobnih organi- zacijah. Branilec se je moral ome- jiti z izjavami teh desetih policis- tov.

Odvetnik Tončič je ponovil, da mora priče vprašati o njihovi pre- telosti, da lahko sodi o verodostoj- nosti.

Predsednik je vprašal odvetnika Tončiča, da stavi prikladi leta vpra- šanja, kot jih je postavil policistom: «Ali ste bili v skvadriranih for- macijah, v SS oddelkih ali Gesta- po?»

«Da bi to branilec zahteval, da se pred sodišče preprčita, da no- bena izmed razbremenilnih prič ni bila nikoli, četnik ali skvadrirani».

Ob približno 17. uri se je Loren- zo Morabito vsedel na klopi za pri- če ter je začel pripovedovati, da je videl uniformiranega policista v šolski sobi v drugem nadstropju z revolverjem v roki. Okoli njega so bili močje in žene. Policist je de- jal: «Pojdite, ali pa bom streljal».

Morabito je siljal udariti petelina in revolver je odpovedal. Nato je vi-

Zmeheni odgovori

Na vprašanje odvetnika Tončiča, je Michelazijev dejala, da je bila ravnateljica policije zvezne. Policist z brzo-streljo je dejal: «Zginita, al- cer streljaj!».

Ko je predsednik stavi vpraša- nje, ali so skušale žene ubogati po- liciste in iti iz sobe, ni mogel pre- sednik nekaj minut dobiti ne časa, ne enes. Končno je predsednik na- prosi tolmacha, da naj ponovno do- go in izrine predsednika iz sobe. Ob sta vstala, tolmach ga je po- ril.

«Ali je bilo tako?» je vprašal predsednik. «Da, točno tako», je odgovorila priča. Minuto pozneje je priča dejala, da ni mislila, da ho- četa predsednik in tolmach, da je strelja policista.

Predsednik, ki je bil še malo vznemirljen, je polkral na nato na- daljeval zasliševanje na drugačen način. Priča je spet dejala, da je bila izven šolske sobe, v kateri so bili policisti, je silila trčati. Predsednik je močno udaril s ro- kom lica po svoji mizi. «Ali je bil zvok podoben temu?», je vprašal. Priča je odgovorila, da ne.

Nato je prišlo na vrsto vpraša- nje položaja, v katerem je držal policist v šolski sobi svoje brzo- strelko. Policist Pizzini, ki je bil na- zvozl v razpravi davno, je dal orožje na ramo in Michelazijeva ga je nastavila za strel vpo- moč, da se podom. Priča je izjavila, da je gledal ev orožja na otroke, ki so bili v šolski sobi. Po pred- loži je dejal predsednik, da so ga obvestili, da so nekatera oseba iz- ven sodišča komentirala dejstva, da je v času zasliševanja policistov priča opomnil občinstvo zaradi mo- čnosti, medtem ko tega danes med obrambo, ni storil. Dejstvo, zaradi katerega ni opomnil občinstva, da- nes, je v tem, da se je zadržalo do- bro in da niso izgubili zaradi hrupa niti ene besede. Ako so branili- menja, da občinstvo moti njih iz- javljanje, je njihova dolžnost, da se predsedniku prikladi. Ako bi se ob- činstvo vmešalo v potek razpra- ve, bo dal dvorano izprazniti.

Odvetnik Tončič je odgovoril, da obramba nima postaviti nobene pri- tožbe.

Po pričevanju naslednje priče, Rossandre Desinovičeve, so upora-

T R S T

Nedeljske demonstracije

Pet in štirideset aretacij

Včeraj so bile po tržarskih ulicah demonstracije za Jugoslavijo in Italijo; med njimi je zavezniška vojska policija in policija Julijske krajine aretirala 45 oseb.

Med aretiranci sta tudi dve žen- ski. Včeraj pozno zvečer so do- pisnika VZN uradno obvestili, da je 40 oseb iz krajev, ki so izven Trsta. Mnogo oseb je bilo laže ranjenih med pretepanjem po uli- cah, a nobenega ni bilo treba pelja- ti v bolnišnico. Neki agent policije Julijske krajine je bil ranjen nad ocesom, a rana ni težka.

Včeraj jutraj v zgodnjih urah so prebivalci s podežela okrog Trsta prihajali v mesto, na pogreb desetih komunističnih partizanov. Pogreb je bil dobro organiziran in reditelj so nadzorovali množico. Za krstami so nosili predvsem ju- goslovanske zastave; po pogrebu so vsi mnogi udeleženci v povorci vrnili v središče mesta, kjer so se razvile demonstracije za Jugo- slavijo.

V tem času so metali po mestnih ulicah letake v vseh barvah, ve- činoma jugoslovanske, medtem ko so druge metali Italijani v obram- bo svoje stvari.

Okrog polnočnega se je razvila v mestu največja italijanska mani- festacija, kar jih je bilo videti v zad- njih mesecih; značilna je opustitev politike narodnega osvobodilnega odbora o vzdržanju političnih ma- nifestacij. Povorka se je razvila med petjem, aplavzi in vpijem od trga Unita, kjer so dvignili na sve- tlinke italijanske zastave. Zavez- niška vojska policija je zahtevala od italijanskih voditeljev, da ana- mejo svoje zastave, drugače bo mo- ceno to opraviti policija sama. Še- ranje med obema skupinama je pre- sledil, ki bi temu sledilo, je pre- sledila zavezniška vojska policija na «jeptih».

Vse dan so bile italijanske in slo- veneke demonstracije. Edini pra- spod je bil na trgu Ponta Rosso, kjer se policiji ni posrečilo ločiti obeh povork. Nekaj časa je trajal pretop, a zavezniška vojska poli- cija in policija Julijske krajine sta vzpostavili red. Pozno zvečer je po- licija preprečila spozna med na- sprotnimi elementi pred hotelom

Velikostna žalna svečanost za padlimi partizani

Včeraj dopoldne se je več tisoč oseb poslovalo od zemeljskih ostankov desetih partizanov, ki so slavn- no padli v boju. Dopoldne so položili trupla partizanov Rinal- da Rinaldija, Giovannija Zola, Sergia Venturinja, Vladimira Ri- bariča, Giuseppe Balba, Egidia Mahnetta, Vittoria Mahnetta, Cvetka Mahnetta, Giulia Jarnika in Gio- vanna Pulgerja na mrtvaški oder, ki so ga postavili v prvem nad- stropju v hiki pristaniških delav- cev, kamor je prišlo mnogo ljudi. Ob 10.45 uri so tovarši v borbi na rokah prenesli krste, ovite v itali- janske in jugoslovanske zastave s petokrakno zvezdo na trgu Duca degli Abruzzi, odkoder se je razvil žalni sprevod.

Ob žalni koračnici se je pomikal dolgi sprevod s predstavniki parti- zanov divizije Garibaldi in sloven- skih partizanov po ulici Rossini v cerkev Sv. Antona novega, kjer je bil cerkveni obred.

Pozlačen venec z rdečimi trni, ki je imel v sredini rdečo zvezdo ter s trobojnicama obeh narodov, so no- sil pred približno sto drugimi ven- ci, ki so jih darovali mestne in po- deželske organizacije. Tri godbe so v predsednik igrala žalostinke. Za krstami so bili zastopniki U.I.S., T.O.O. in drugih organizacij. Nosili so stotine zviti zastav z zvezdami in žalnimi trakti.

Slovenski pevski zbor je zapel ja- lostinke, ko so prenesli krste iz cerkve. Spreved se je vil po ulici Dante, korzu V. E., in korzu Gar- baldi, kjer je gospod Giorgio Jak- siceh spregovoril govor v združi pozdrav v imenu tovaršev v boju ter v imenu vsega profitalističnega prebivalstva mesta Trsta. Nato je neki drugi govornik govoril v slo- venščini.

Po «Slavi junakov» so položili krste na mrtvaške vozove ter jih ob 12.45 uri odpeljali k večnemu počit- ku.

Zvižanje notarskih pristojbin

S Splošnim ukazom št. 37 so do- volili zvižanje notarskih pristojbin v tistih delih Julijske krajine, ki so pod Zavezniško vojaško upravo. Splošni ukaz obsega XIV členov in stopi v veljavo v vsakem okrožju na dan njegove prve objave.

RADIO

Slov. vesti: 5.15, 12.45, 20, 23.15 ur. Ital. vesti: 7.30, 13, 20.15, 23. ur.

Ponedeljek, 26. marca

17. prenos iz Vidma; 18. postea glasba; 18.30. plesna glasba; 19. zbirna ura (slovi); 19.30. španjolska glasba; 19.30. pevski koncert Duša na Petrona in Milica Poljanarjevi; 20.30. glasbeni sprežod; 21. komor- ni orkester; 21.45. igra; 22.20. več- nerna glasba; 23.20. nočno zabavi- vlje.

Glavni urednik: PRIMORJE B. BDNK

IZDAJA A. I. S.

GORICA

Novi poveljnik AISA

Major Harari v Trst

Te dni je zapustil Gorico major Victor Harari, poveljnik AISA v Gorici in nastopil novo službeno mesto pri radijskem oddelku AISA v Trstu.

Na mesto poveljnika AISA v Go- ricu je bil imenovan stotnik 88. di- vizije «Modrih ovragov» Raulo G. Mooring, ki je doštinski po polku in je kot bil doštinski akademijo v West Pointu. Stotnik Mooring je doma iz Severne Caroline (USA) ter se je bojeval v Italiji na boji- šču pri Minturnu.

Včeraj je odšel iz Gorice tudi doštinski AISA v Gorici stotnik Har- ry Martin, ki se po šestletni službi v britanski vojski vrne v domo- vino.

Izredno razdeljevanje moških in deških čevljev

Obištniki konzorcij bo v teku tega tedna pričel z izrednim raz- deljevanjem čevljev, izdelanih iz usnja po nizkih cenah in brez nakaznic. Čevlje bodo prodajali v Gorici in Gradišcu.

Razdeljevanje gnojil

Statistični gospodarski urad spo- roča:

Kmetovalci občine Romans, ki se niso prejeli gnojil, naj se gna- sijo na občinskem uradu Useg ob 30. marca, kjer bodo dvignili nakazna jima gnojila. Po preteku roka bodo izgubili pravico na dvig.

cen sem, da te vidim! Starčkov glas je bil jasen. Poteklo je pet minut in samo Pito se je zavedal, da je bil starček mrtel.

Lady Gloria je šla proti vratom z dvignjeno glavo; v obeh ji ni blestela solza, ko se je ustavila pred Pitom.

«Nikoli več se ne bova videla», je dejala. «Zbogom».

Pito je gledal nemo. Toliko bi ji bil lahko povedal, toda zapreke so preprečevale, da bi dejal reči. co. Gloria ga je sovražila, sovr- žila ga je zato, ker je vedel njen roman; sovražila ga je za to, kar je bil za to, kar je predstavljal. «Aylesbury» je morabito bolj udoben kakor tovarni vlak ali strela Pullmanovega vagona v de- ževni noči. Ali ne misliš Pito?»

Pito ni odgovoril. Gloria je uamerila na Pita vso zagrzanost, ki jo je čutila do sveta, ker je bil tako trd in krut do neosebne, ki je ležal na mrtvaški postelji. Pito je bil zapreka, ki ji je motil vse življenje in ki je pred tridesetimi leti silomlil dve rci.

Pito je čutil in razumel, da je Gloria težko. Vendar čaka ne bi bil podpisal niti v tem trenutku. Tudi Gloria mu ni ponudila oljko- ve vejice. Hotela je vojno. Ob tej misli je Pitu vrela kri; rad bi se

bil smejal, ko je s praga opazoval avto, ki se je oddaljeval v noč. Rad bi se bil smejal in jokati, ker je čutil do Gloria več šamljenja, kakor je pričakoval.

Pito je zapel vrata in se vrnil v sobo. Otilija je bila v spalnici, kar je Pita veselilo. Odgnil je zastor in odprl okno. Z okna ni bilo težko splezati na teraso. Ob oknu je pripravil električno sve- tilko, zapri težke zastore in po- tegnil in žepa avtomatični samo- kres ter ga napolnil.

Med stvarmi, ki mu jih je ku- plila gospodinja Helena, je bil tudi temen dišnji plašč. Pito ga je našel v predsobi. Skril je samokres v žep in obelil plašč, da ga je imel pri rokah.

Ura v predsobi je bila eno; zvok je bil zalcasten, kakor pri mrislem zvonu. Pito se je zamejtal, tako da je pokazal vse zobe: tako je izcajal prizir.

Kijuka se je premaknila in Otilija je vstopila v sobo. Pito je še nikoli ni videl taklo potite.

«Strašno je. Ubožica je občudo- vanja vredna. Pito, prav zares, Ali je tista ženska že odšla?» Pito je priklamal. «Ali ni vse zgodba neverjetna... in tudi strašna?»

«Prav nič strašnega ni v tju- benn», je odvrnil Pito in opazil, da bi njegove besede lahko zvenele dvomno.

«Morabito ne, vendar me je pre- treslo. Ni me presenetila smrt starčka, ki je bila naravna in sem je pričakoval. Toda pogled na Glo- rio, ko je držala njegovo roko in so pred njima lebdeli stari spomi- ni, je bil kakor pogled na uvele rože ali kup pepela».

«Si utrujena?»

Otilija je smejala z glavo. «No, temu?»

«Morabito bova morala odotv v naglo».

«Misliš sem že na to, Kdaj?»

«Ne vem, Mislim, da kmalu. Bojim se le ene stvari: da bi pri- prav poltino in naju ujeli. Ni zelo verjetno; verjetnejše je, da bova pravočasno silala avto».

«Policija sila?» je nemirno vpra- šala Otilija.

«Da, policijakega; zadnje pribo- žališče potepuhov. Roparji ne rastejo na drevesih, drugače bi jih Gloria nabirala v šopke. Na stopnicah pred hišo se bom vdele. Je dejal Pito in vrz delni plašč».

«Obvesti gospodino Heleno. Oblici novo obleko in me potakaj tukaj».

(Nadaljevanje prihodnj)

E. WALLACE

42.

POTEPUPH

Pustolovska zgodba

Tekel je po stopnicah in videl lady Gloria, ki je vstopila v dok- torjevo sobo. Vrata so bila odprta; bolnik je s budnim izrazom opa- zuje obiskovalko. Gospodinja Hele- na je vse trsa trala in bila silila potrpežljivosti, vdanosti in zaupa- nja v urodo. V kotu je sedela sta- ra služabnica in pletla nogavico. Preko naočnikov je opazovala obiskovalko.

«Ali si ti, Julija?»

Lady Gloria se je vasedla na rob postelje ter prišla stara za roko. V njenih trnih očeh je Pito opazil izraz, ki ga se nikoli ni videl.

«Marko!»

Le to besedo je lahko spregovo- rila, da ni počela jokati. Pito je mislil, da sanja.

«Julija je Harry se, mi je sme- jel, norčeval se je iz moje pri- kazni... in ti si tukaj, draga. Videl sem, da bode prišla... Ali bova pot- zohodu, moja draga. Skoliba bova na tovarni vlak, ki pelje do Chica-